

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

5 De pœna priuationis beneficiorum, & officiorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

vt crimen judicialiter prius manifestes; sed nolunt tibi concedere facultatem, vt absoluaris directè ab hæresi, nisi prius facias hanc manifestationem, quod graue repute non debes, cum tibi suppetat medium cum Deo reconciliandi per sacramentum, dimidiando confessionem.

4 Restat ergo difficultas, quæ necessitas reputetur vrgens, vt hanc dimidiatam confessionem facere possis? Alicui videtur solum periculum mortendi in peccato, quale quisque habet in omnibus suæ vitæ momentis esse causam sufficientem. Neque obstat per contritionem hoc assecuturâ posse: quia contritio non ita faciliè habetur. Sed hoc nimis latum videtur; aliâ non teneberis semel, & iterum insiltere, vt tibi facultas concedatur ad integrè confitendum, quando sperares illam obtenturum, sed commisso peccato statim coram quolibet sacerdote dimidiare confessionem posses; ne te exponas illi remotissimo periculo mortendi, quod nequaquam est dicendum. Quocirca illam solum reputarem causam vrgentem, vt dimidiare confessionem posses, cum alias vrgentis præcepto confessionis, quia satisfactio illius præcepti videtur sufficientem occasionem præbere sic dimidiandi. Item cum obligatus es ministrare, vel recipere sacramentum, & dubius existis de contritione; præstat enim tunc securiorem viam eligere, vt dignus ad sacramentum accedas. Quæ omnia censoribus fidei submitto latius tradenda, in tractat. de pœnitent. vbi de casibus referuatis, & in tractat. de excommunicat. quando nam possit recipi sacramentum ab eo, qui excommunicatione innodatus existit.

PUNCTUM IV.

Explicatur pœna irregularitatis; & infamiae hæreticis imposita.

- 1 Priuatur hæreticus sicut excommunicatus officio, & muneribus sacri, item Ecclesiastica sepultura, si notorius sit.
- 2 Non solum publicus hæreticus, sed occultus est irregularis.
- 3 Ab hac irregularitate ex delicto occulto proueniente probabilis est Episcopum absolueri posse.
- 4 Infamia afficit hæreticum, sed debet eius notorium esse delictum, notorietate facti, vel iuris.

1 Non est dubium hæreticum, vt potè excommunicatum, priuatum esse omni officio, & munere, quo excommunicatus priuatus est. Quapropter neque potest sacramenta recipere, neque ministrare, neque actum ordinis exercere, neque alia munia obire; quæ interdiciuntur excommunicato. Quod si moriatur, caret Ecclesiastica sepultura, cap. sicut, de hæret. in fin. & c. excommunicamus, el. 1. credentes, de hæreticis. Extenditur ad hæreticum fautores, & defensores; debet autem hæreticus ita notorie decedere, vt nulla tergiversatione eius malitia celari possit, aliâs priuari non debet sepultura. Quod si non obstant hac notorietate sepelire illum præsumpseris, excommunicatione innodaris, ex cap. quicumque, de hæreticis, in 6. & ibi gloss. & suspensus de hæresi redderis, vt bene omnia probat, pluribusque exornat Farinacius de hæresi, quest. 192. toto §. 3. à num. 38. Irregularitas autem, infamia, & priuatio beneficiorum non excommunicato annexantur, annexantur tamen hæretico, vt videbimus: & licet de his pœnis, specialiter de irregularitate, & infamia in fine tractat. de irregularitate, egi, breuiter doctrinam ibi positam compilabo.

2 Afferui solum notorium hæreticum, sed etiam occultum irregularem esse, cum Syluest. Azor. Suarez Thoma, Sanchez, quibus adde Farinac. de hæresi, q. 192. n. 67. & Pegnam 3. p. direct. comment. 162. circa finem, vers. ad primam. Dixi tamen probabilis esse occultum hæreticum non esse irregularem, eo quod rextus, qui referantur, in quibus hæc irregularitas fundatur, videlicet cap. non si §. item Daniel, 2. q. 7. cap. presbyter, de pœnitent. dist. 5. loquuntur de delicto notorio, & irregularitas non incurritur, nisi in casibus à iure expressis.

3 An verò ab hac irregularitate si contrahatur per delictum occultum possit Episcopus virtute Trident. dispensare? Probabilis defendi ibi cum Farinac. num. 79. posse, morus, quia Concilium non limitauit in irregularitatibus potestatem, sed absolute dixit in omnibus licere Episcopis dispensare, vnicam solum excepit, quæ ex homicidio voluntario nascitur, quæ exceptio firmat concessionem aliarum. Neque ex negatione facultatis absoluendi ab hæresi arguitur negata facultas dispensandi in irregularitate, quia sunt res omnino diuersæ, & à separatis non fit illatio, ex l. Papinian. exul. ff. de minorib. præcipue cum minus quid sit dispensare in irregularitate, quæ non est certa omnino, sed dubia, quam absoluerit ab hæresi certa, & indubitata.

4 Pœna infamiae hæretico ipso iure comitatur ex text. in authent. Gazarus, in princ. C. de hæreticis, & ex l. cum sanctos populos, C. de summa Trinitate, & ex cap. excommunicamus, l. §. credentes, de hæreticis, & cap. statutum, 2. de hæreticis, in 6. &

ex c. infames, 6. quest. 1. & aliis pluribus, quæ congerit Farinacius de hæresi, quest. 189. num. 40. Pegna direct. 1. part. comment. 4. in verbo reliquos, vers. his ita positus. Petrus Gregor. syntagm. iuris, lib. 33. cap. 8. num. 3. in fine, & alij.

Credo tamen hanc infamiam perfecte non contrahere hæreticum, quouique eius delictum notorium sit, vel notorietate facti, si factum sit publicum, vel notorietate iuris, si per sententiam omnibus innotescit, sic Bursat. consil. 14. num. 18. & segg. & n. 23. lib. 1. Ioan. Azor. tom. 1. institutionum moralium, lib. 8. cap. 13. q. 7. Sanchez lib. 2. in Decalog. cap. 26. n. 1. Farinacius de hæresi, quest. 189. n. 56. Et ratio est, quia infamia est praua alicuius opinio circa plures, quæ esse non potest absque delicti cognitione. Neque obstat hanc infamiam à iure contrahi ob delictum hæresis, contrahitur enim à iure, sed indiget sententia declaratoria criminis, sicut ipso iure sunt bona hæretici confiscata: ex executio confiscationis requirit sententiam saltem declaratoriam criminis. Quod verò aliqui dicunt ex hæresi occultâ contrahi infamiam, quoad effectus, scilicet quoad inhabilitatem ad officia publica, & beneficia: credo hunc effectum non tam ex infamia, quam ex irregularitate, & excommunicatione tali crimini annexa oriri. Vide quæ in tract. de irregul. puni. vlt. de hac pœna dicam.

PUNCTUM V.

De pœna priuationis beneficiorum, & officiorum.

- 1 Hæreticus inhabilis est ad beneficia, & officia publica durante hæresi.
- 2 Ab illa absolutus, & Ecclesia reconciliatus, si publicum fuit delictum, nequit beneficium Ecclesiasticum obtinere, nisi in irregularitate dispensetur. Si occultum fuit delictum, probabile non esse impedimentum.
- 3 Beneficium ritè obtentis, plures Doctores affirmant non esse priuatum ipso iure, sed venire priuandum.
- 4 Probabilis est oppositum.
- 5 Requiritur tamen sententia declaratoria criminis.
- 6 Huius priuationis expeditio multiplex est factus.
- 7 Sed quid si ex toto corde hæreticus conuertatur? Proponuntur varia sententia non esse beneficium priuandum.
- 8 Quid sentiendum sit.
- 9 Priuatur hæreticus aliis officiis, & publicis muneribus.

1 **A**lia pœna præcipua hæreticorum est priuatio beneficiorum, & officiorum ritè acquiritorum, & inhabilitas ad futura. Constat hæc pœna ex cap. vt conuissit §. priuandi, de hæret. in 6. cap. statutum, el. 1. eod. tit. & lib. & tradunt omnes.

Et in primis hæreticum inhabilem esse ad beneficia, & officia publica durante hæresi nemini est dubium, cum sit excommunicatus, & irregularis: & est expressa decisio textus in cap. statutum, el. 1. de hæret. in 6. ibi hæretici ad aliquod beneficium Ecclesiasticum admittantur. Quare collatio beneficii sic facta nulla est, & fructus inde percepti debent restitui ante omnem sententiam, sic Lamberin. de iure patronatus, part. 1. art. 6. quest. 9. Pegna direct. 3. part. quest. 113. comment. 162. in medio. Azor. tom. 1. lib. 9. cap. 13. quest. 8. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 4. Suarez de fide, disp. 21. in fine. Garcia 11. part. de benef. cap. 10. num. 72. & 80. Farinacius de hæresi, quest. 189. num. 71. & alij.

2 Si autem hæresim reliquit, & ab illa fuit absolutus, & Ecclesiæ reconciliatus, grauis est inter Doctores controuersia an tunc maneat inhabilis ad beneficia, & officia, ita vt nulla reddatur eorum collatio, si illi conferantur ab alio, quam ab eo, qui dispensare potest in contracta inhabilitate? Diuisi sunt Doctores alij. Affirmant, alij negant, vt videri potest in Farinac. de hæresi, q. 189. num. 82. & segg. quest. 193. à num. 66. Distinguendum censet de hæresi occulta, vel publica: si hæresis publica fuit, certum est hæreticum irregularem esse, ac proinde incapacem beneficiorum Ecclesiasticorum, si dispensatio non fit: si autem hæresis occulta fuit, cum probabile sit ex illa non oriri irregularitatem, etiam censet probabile, neque inhabilitatem ad beneficia obtinenda oriri: & nullibi cauetur hæc inhabilitatem ex occulta hæresi iam exclusâ manere, ex text. in cap. statutum vbi imponitur, de hæretico, vt hæretico debet intelligi; non de hæretico pœnitente.

3 Difficultas autem est de beneficiis ritè possessis, an illis hæreticus priuatur ipso iure, an veniat priuandus per sententiam?

Non esse priuatum ipso iure, sed venire priuandum, affirmat Alphonsus de Castro l. 2. de iusta hæreticorum punitione, c. 4. Simancas de cathol. infir. tit. 46. n. 72. Lud. Gomez. reg. de annali possessore, q. 52. Henriquez lib. 13. de excommunicat. c. 56. n. 2. Aragon. 2. quest. 11. art. 3. Valquez l. 2. disp. 172. cap. 2. m. 11. Salzedo in præf. crim. cap. 114. in princ. relictus esse hanc sententiam benigniorem, & forte vtiliorem, et ipse contra hanc sequatur. Auguft. Barbosa loco statim allegando reputat

in rigore iuris veriorum; contrarium tamen dicit esse sequen-

mutationem antea factam infirmari. Adde neque impetrari ab aliquo posse; hoc enim generale est, quoties beneficium non vacat ipso iure: bene probat Sanch. lib. 7. de iurim. disp. 42. n. 2. & tradit lib. 2. in Decal. cap. 26. in fin. n. 16.

4. Ceterum et si supradicta sententia sit probabilis, probabilior tamen, & omnino sequenda est contraria sententia affirmans hareticum externum quantumcumque occultum ipso iure priuatum esse beneficii ritè possessi, tenet innumeris allegans Gonzalez reg. 8. cancellar. gloss. 15. n. 65. Flamin. lib. 3. q. 1. num. 31. Barbosa de potest. episc. 3. p. alleg. 57. num. 37. & 38. Garcia 11. p. de benefec. cap. 10. num. 60. Sanch. lib. 2. cap. 26. n. 6. Suar. de fide. disp. 2. 1. se. 5. num. 17. Couar. lib. 2. var. c. 8. n. 4. Farinac. q. 189. art. 69. præcipue 77. & in fragmento. verbo clericus. num. 340. Menoch. de arbitrar. lib. 2. casu. 416. num. 61. Pegna 3. p. direct. q. 113. Salzedo cap. 114. Præcipuum fundamentum sumo ex itylo curiæ, & consuetudine Romanæ Ecclesiæ, in qua à die commissi criminis reputatur beneficium vacare ipso iure; neque posse renouari, sed à quolibet alio impetrari, quem stylium, & consuetudinem esse testantur Farinac. Sanch. Pegna, Suar. & alij, quos ipsi inferant. Secundum fundamentum delumo ex e. cum secundum leges, de hareticis in 6. ubi omnia bona hareticorum à die commissi criminis sunt confiscata. Si ergo omnium bonorum temporalium amittit titulum, & dominium à fortiori amittit beneficiorum Ecclesiasticorum.

Requirunt tamen declaratoria sententia, cum ante illam non tenetur hareticus esse beneficii spoliare, sicut neque aliis bonis, vt colligitur factis ex cap. cum secundum, de hareticis. & tradit Sanch. num. 7. Farinac. n. 80. Suar. in fine illius scilicet. Azor. tom. 1. lib. 5. cap. 8. q. 3. Adde non solum requiri sententiam declaratoriam criminis, sed etiam executionem factam per iudicem. Sic Farinac. num. 79. Sanch. num. 8. Azor tom. 1. lib. 5. cap. 8. quest. 4. Couar. 4. Decretal. 2. p. cap. 6. §. 8. n. 8. & alij. Scio tamen plures Doctores contrarium sentire, affirmant namque hareticum obligatum esse non solum post sententiam declaratoriam criminis dimittere beneficium, sed etiam ante illam à die commissi delicti, quia caret titulo illius, & sine titulo non potest quis beneficium retinere, neque fructus lucrari: & ita tradit relatus Flamin. de resignat. lib. 3. q. 1. n. 81. Garcia 11. p. de benefec. cap. 10. n. 18. Gonzalez glossa 15. n. 150. Barbosa allegat 57. n. 254. Sed negandum est carere absolute ipso facto ante sententiam, sed sub conditione, si sententia succedat, vt dicemus.

DE
ASTRO
ALAO
TON
II

6. Effectus huius priuationis ipso iure est multiplex. Primus potest à quolibet impetrari, presentari à patrono, conferri ab Episcopo tanquam vacans ipso iure: colligitur ex cap. licet Episcopus, de præbendis, in 9. & ibi gloss. verbo se non vocato, & tradit Lambertin de iure patronatus, 1. part. 1. q. 6. toto art. 9. & 10. Sanchez lib. 2. cap. 26. n. 12. Farinacius quest. 189. n. 79. Barbosa 3. part. de potestate Episcopi, allegat 57. n. 255. Gonzalez glossa 15. n. 148. Garcia 11. part. cap. 10. n. 23. Hæc autem presentatio, & electio fieri potest haretico non citato, vt pote qui caret titulo beneficii: sic doctores supra relati: mouentur ex dict. & licet Episcopus. Nam cito loquatur de beneficio vacante ob effusionem alterius incomparabilis, extendit doctrinam ad casus, in quibus inducitur priuatio ipso iure. Ac credo de rigore iuris hoc verum non esse. Nam quoties in penam alicuius delicti priuatur quis beneficio, non priuatur titulo illius perfecte ante sententiam, sed imperfecte, & sub conditione, si sententia accedat, aliis debetur ante sententiam illud dimittere: sicut debet dimittere cum obtinet beneficium incompatible; quia tunc absolute, & perfecte titulum perdit. Ergo vt valida sit presentatio, & electio, debet citari hareticus, & taliter declarari. Adde promissionem illius beneficii alteri conferri non posse haretico non citato, vt tradit Sanchez supra, quia per delictum non amittit beneficii possessionem, sed neque etiam amittit titulum perfecte. Secundus impetrans beneficium haretici non tenetur in impetratione exprimere requisita in regul. cancellariæ 32. que disponit, quod impetrans beneficium pacifice possessum, debet exprimere valorem, & alia que ibi cauentur. sic tradit Bernard Diaz, cap. 114. num. 2. Castador in decis. Rotæ 14. Farinac. num. 79. Tertius non potest beneficium in fauorem alicuius resignare, quia non est perfecte suum, sed Sedi Apostolicæ reseruatum. Neque resignatarius ex vi talis resignationis ius in beneficium sibi resignatū irrenocabiliter acquirit, sic Pegna 3. par. quest. 113. comment. 162. versic. huc quoque. Salzedo c. 114. paulo post princ. Aduertit tamen Sanchez supra num. 9. & Azor tom. 1. lib. 8. cap. 13. q. 8. si de facto resignationem beneficii hareticus faciat, aut cum alio permittet resignationem & permutationem tenere, quovisque sententia declaratoria delicti succedat. Ratio est, quia hareticus non amittit beneficii possessionem, etiam si titulum, & proprietatem perdat. Quod videtur sufficere, vt beneficium de facto transferat, neque is, in quem tale beneficium translatum est, teneatur dimittere, quovisque sententia declaratoria criminis succedat. At si verum esset hareticum carere titulo: nulla ratione hoc sustineri posset, quia beneficii possessio non potest in alium transferri non translato titulo. Si igitur titulus haretici crimine amittitur

312
 sus sic quomodo possessio beneficij transferri potest? Vnum autem est omnino certum, supposito, quod hæreticus priuatus sit ipso iure beneficij, videlicet facta declaratione delicti, rescindi permutationem & resignationem beneficij, & aufertur beneficium ab eo, cui via permutationis, aut simplicis resignationis collatum fuit; quia sententia illa declaratoria habet effectum suspendendi, & inuadendi omnes actus, qui subsequuti fuerunt à die commissi criminis. Rescissa autem tali renuntiatione, aut permutatione aufertur à resignatario beneficium collatum, ipsæque resignatarius, si loco beneficij ab hæretico accepti aliud illi contulit, potest ad suum pristinum beneficium redire, vel propria autoritate, vel saltem noua adueniente collatione, quia permutatio non habuit effectum, sic Sanchez cum Flamio. *suprà num. 9.* Quartus effectus est priuatio fructuum ex beneficio perceptorum: si enim beneficio priuatur, à fortiori priuari debet fructibus ab eo proueniens. Quare adueniente sententia declaratoria criminis, cum omnia bona hæretici confiscentur, & illi fructus confiscati manent: neque allegari potest sibi deberi ob immiserium exhibitum, quia videlicet eam ea habeat, omnibus priuatur. Solum est difficultas, an ante sententiam teneatur ea restituere? Affirmat teneri Azor *tom. 1. lib. 5. cap. 8. quasi 3.* Gonzalez plures referens, *glossa 15. num. 150.* Barbosa *3. part. allegat. 52. num. 154.* Mouentur, quia fructus acquiri non possunt sine titulo beneficij, sed ij hæretici illo carent ratione criminis. Ergo. Neque allegari potest in præsentia bona fides, cum hæretico conseru se titulo priuatum esse. Nihilominus probabilis videtur dicendum hæreticum beneficium lucrari fructus beneficij taliter, quod non teneatur illos restituere ante sententiam, sic Sanchez *illo cap. 26. num. 10.* Mouetur, quia ad horum acquisitionem sufficit titulus possessionis, & administrationis legitimæ beneficij, etiam si titulo & proprietate careat, vt contingit in qualibet alia re temporalis fructifera, qua priuatus est ipso iure hæreticus: sicut enim cum hac priuatione comparatur excusatio restituendi rem, & fructus illis ante sententiam, ita in beneficio, & eius fructibus dicendum est. In quo est maxima differentia ab habente sententia à principio titulum nullum, quia hic, neque possessionem, neque administrationem beneficij legitimam habet, quia hæc fundantur in titulo. At cum titulus in penam delicti perditur, non perditur possessio, neque administratio, & consequenter neque titulus legitimus ad lucrandos fructus. Verum est doctrinæ acquiescam, rationi adherere non possum. Existimo enim priuationem beneficij factam hæretico ante sententiam non esse ita absolutam, & perfectam, vt titulum, & dominium beneficij, altiarumque rerum perdat, non enim percipere possum, quomodo beneficium retinere possit, illoque vt, si titulo beneficij scienter careret, neque quomodo possit valide in alium transferre non translatio titulo? Sed existimo esse quandam imperfectam, & conditionalem priuationem, vt adueniente sententia declaratoria criminis censetur à die commissi delicti priuatum beneficio, omnibusque aliis rebus: sic docet Suarez *disp. 21. de fide, sect. 5. num. 19.* & 20. Quæ omnia clara reddentur ex his, quæ de confiscatione bonorum dicemus.

7 Sed quid si clericus hæreticus ex toto corde conuertatur priuandusne est beneficiis, & officiis?
 Duæ sunt sententiæ communes. Prima negat, sic Eymery *director. 3. part. quasi. 113. versic. considerandum.* & q. 115. *versic. hoc sanè.* Decian. *tractat. crimin. lib. 5. cap. 54. n. 8.* Rebutius *practic. benef. n. 5.* Carter. *in practic. crimin. 4. tractat. de hæretico §. modò qualiter. n. 1.* Archidiacon. Geminian. Philippus Francus, & alij apud Farinacium *in fragm. verbo clericus, num. 362.* & de hæresi *quasi. 189. n. 82.* Fundamentum desumitur ex *cap. ad abolendam de hæretico, versic. presenti.* vbi dicitur, si clericus est, totius Ecclesiastici ordinis prerogatiua nuda, & sic omni beneficio, & officio spoliatus Ecclesiastico, secularis relinquatur, arbitrio potestatis, animaduersione debita puniendus, nisi continuo post deprehensionem erroris ad fidem Catholicam unitum sponte recurrere. *Et errorem suum ad arbitrium Episcopi, &c.* Ecce qua ratione si continuo ad fidem reuertitur, non priuatus beneficiis. Sponte dicitur ad fidem reuertitur, quando infra tempus gratiæ venit non monitus re integra, & ante receptas probationes, vt dicit Archidiacon. *in cap. ut commissi de hæretico, in 6. col. 2. ad medium sub n. 3.* Adde Pegnam *2. p. direct. in comm. 8. explicantem supra. c. ad abolendam,* & latius *3. p. q. 109. comm. 158.* dicitque hæreticum tunc continuo redire, & conuerti, si ante sententiam diffinitiuam conuertatur, & tunc non esse bona illius confiscanda; consentit Zanchi. *de hæretico. c. 16. n. 7.* ibi Campesius Bernard. *in lucerna, verbo redire, §. 6.* Simancas *de catholicis instit. sit. 47. n. 40.*

Secunda sententia affirmat priuandos omnino esse, & soluta ex dispensatione Pontificis ea retinere posse. sic pluribus confirmat Simancas *de catholicis instit. c. 47. n. 76.* & in *Enchirid. sit. 58. n. 4.* Lælius Zechus *in sum. 1. p. sit. de fide, cap. 11. n. 16. in 12. p. Reperit, inquit, verbo cõgneruntur, versic. eum conuertiatur, & alij apud Farinacium supra.* Mouentur ex concilio Elibertino, *cap. 51.* vbi dicitur ex omni hæresi, qui ad nos fidelis euenit, minime est ad clerum promouendus, vel à qui sunt in

præteritum ordinati, sine dubio deponatur, vbi verbum deponatur, significat depositionem perpetuam, vt ex glossa, & Conrado, Bruno, & Simanc. notauit Farinac. *locis allegatis.*

In hac contrarietate distinctionem vitit Farinac. *suprà sequens Pegnam direct. inquisit. 3. p. q. 113. comm. 162. vers. nos verb.* affirmat namque primam sententiam intelligendam esse de hæretico ad fidem redeunte ante sententiam & antequam receptæ sint probationes, & testibus conuincatur. Secundam de hæretico non sponte, sed potius testibus conuicti, aut post sententiam ad fidem redeunte, variis Doctotibus hanc distinctionem comprobatur.

8 Cæterum iuxta nostram sententiam, quæ affirmat hæreticum ipso iure à die commissi criminis priuatum esse beneficiis, & officiis Ecclesiasticis, dicendum est primo ea retinere non posse, nisi ex dispensatione Pontificis, si crimen eius declaratum est, quantumcumque ante declarationem penituerit, & in hoc contentio cum secunda sententia, & eam tradit Sanchez *lib. 2. in Decal. cap. 26. n. 13.* Et ratio est manifesta à iure facta declaratione delicti contrahit hæreticus penas à iure delicta statutas. Sed vna est priuatio ipso facto beneficiorum. Ergo. Item ex Bulla Pij V. relata, referuntur Sedi Apostolicæ quæcumque beneficia ob hæresim vacantia, sed omnino vacant beneficia saltem hæresi declarata. Ergo secundo dicendum est, si hæreticus sponte fuerit conuersus, seu antequam lapsus monitus fuerit, & testibus conuictus, conuenientissimum esse, vt à Sede Apostolica beneficia reddantur, quia hæc gratia alio conuictionem maturabit. Et in hoc sensu explicandus est text. *in cap. ad abolendam de hæretico, cum dicit non esse Ecclesiasticis officiis, & beneficiis clericum priuandum, si continuo, & sponte ad fidem reuertitur.* Adde huiusmodi textum non de priuatione simpliciter beneficiorum loqui, sed de priuatione per degradationem contingit, siquidem secularis relinquatur arbitrio potestatis puniendus, cum degradationem noluit textus admittit in eo, qui citò, & sponte ad fidem reuertitur.

9 Ad hanc penam priuationis beneficiorum reduci potest quæ traditur *in cap. quicumque §. ad hæc de hæretico, in 6. vbi dicitur quoscumque viros Ecclesiasticos, qui ad preces huiusmodi personarum, (nimirum hæreticorum, vel credentium, receptorum, defensorum, vel fautorum eorum) dignitates, personatus, & quæcumque alia Ecclesiastica beneficia sunt adepti, ex nunc priuamus taliter acquisitis, volentes quòd tales & habebis careant perpetuo, nisi receperunt illa sententia, ad alia, vel similia nequaquam in posterum admittantur.* Circa, quam penam aduerte primo preces debere esse efficaces, ita vt ex vi illarum obtineatur beneficium. Secundo recipientem beneficium debere scire ad preces hæreticorum sibi beneficium datum esse. His ergo conditionibus existentibus perpetuo priuatur recipiens beneficiis sic acquisitis, & inhabilis redditur ad alia, vel similia in posterum obtinenda. Alicui tamen videti posset non esse inhabilem ipso iure ad alia, & similia beneficia obtinenda, sed illa recipere posse, si conferantur, siquidem textus solum dicit, ne ad beneficia admittantur, non tamen irritat, neque annullat admissionem.

DISPUTATIO V.

De pœnis temporalibus hæreticorum, præcipue de confiscatione bonorum.

ARIÆ sunt hæc pœna, sed omnium præcipua, ex qua reliquæ oriuntur, est bonorum amissio. De hac ergo aliquantulum latius agemus, quia communis est aliis criminibus. Circa quam examinandum sit, & qui sint eius effectus. Deinde quæ personas comprehendat, & qui cum facere possint. Tandem loquemur de aliis pœnis temporalibus quibus hæretici afficiuntur.

PUNCTVM I.

Sitne pena confiscationis bonorum hæreticis imposta.

- 1 Iure ciuili, & Ecclesiastico hæc pœna statuta est.
- 2 In executione huius pœna leges canonice præferenda sunt ciuilibus.

Hanc penam confiscationis solent hæretici, vt potest ab æterna vita, & spiritualibus bonis alieni, & temporalibus immergi, magis timere. Quapropter tam Imperatores Christiani, quam Pontifices variis suis decretis eam stabilire procurant; vt videre est in *l. Manichæos, C. de hæret. ibi, quos bonorum*